

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
 ชื่อผู้เขียน นายสนธิ กาญจนประดิษฐ์
 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ
 คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ธีสุวรรณ ประธานกรรมการ
 รองศาสตราจารย์ ดร.พสิน เต่างจวง กรรมการ
 รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการหยุดเรียนก่อนจบหลักสูตรของนักศึกษาการศึกษานอกระบบ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหยุดเรียนก่อนครบหลักสูตรการศึกษานอกระบบ โรงเรียน ของนักศึกษานอกระบบ ตลอดจนภูมิหลังและปัจจัยบางประการ อันได้แก่ สภาพทาง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการหยุด เรียนและออกกลางคันก่อนจบหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ร่วมกิจกรรมและออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตรนอกระบบ จำนวน 10 ราย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

วิธีการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการ สัมภาษณ์ ได้แก่ การสัมภาษณ์ไม่เป็นทางการ การสังเกต การจัดกลุ่มสนทนา และ ศึกษาจากเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบข้อมูล โดยวิธีการ แบบสามเส้า เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์ภาพ รวมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของการศึกษานอกระบบ พฤติกรรมของนักศึกษาที่แสดง ออกก่อนตัดสินใจ และออกกลางคัน โดยเชื่อมโยงกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจหยุด เรียนก่อนจบหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ผลการวิจัยปรากฏว่า

นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกระบบ ส่วนใหญ่เป็นคนที่ไม่มีพื้นเพอำเภอ ดอกคำใต้ มีบางส่วนมาจากท้องถิ่นอื่น มีอายุระหว่าง 16 – 35 ปี วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ในชุมชนไม่มีความแตกต่างกับคนภาคเหนือตอนบนโดยทั่วไป นักศึกษาส่วนใหญ่แต่งงานมีครอบครัวและมีบางส่วนเป็นโสด ทำการประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมและรับจ้าง ดังนั้นการดำรงชีวิตจึงเป็นแบบสังคมเกษตร มีข้าวเปลือกในยุ้งฉาง มีปลาอยู่ในแหล่งน้ำธรรมชาติ มีพืชผักอยู่ริมรั้ว มีป่าเป็นแหล่งอาหาร วิถีชีวิตจึงพออยู่พอกินไปวัน ๆ บางครอบครัวใช้จ่ายเกินความพอดี โดยการจัดซื้อหาเครื่องอำนวยความสะดวก หรือให้ความบันเทิง เช่น โทรทัศน์ ตู้เย็น รถจักรยานยนต์ ซึ่งจะต้องเป็นหนี้สินกับร้านค้า หรือต้องกู้ยืมเงินนอกระบบและเสียเงินเป็นค่าดอกเบี้ยที่แพง จนทำให้ต้องเป็นหนี้สินอย่างต่อเนื่องจนหลุดพ้นจากวงจรของการเป็นหนี้สินได้ยากยิ่ง จากความไม่พร้อมซึ่งส่งผลกระทบต่อตนเองครอบครัว ให้ได้รับการศึกษาไม่ทั่วถึง และขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น แม้ว่าจะมีความหวังและต้องการที่จะได้รับการศึกษาสูงขึ้นก็ตามแต่ก็ไม่มีโอกาสมากนัก

พฤติกรรมของนักศึกษาที่แสดงออกก่อนการตัดสินใจหยุดเรียนและออกกลางคัน ก่อนจบหลักสูตรการศึกษานอกระบบ พิจารณาได้จากการที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและเรียนไม่ต่อเนื่อง เข้ามาเรียนในช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้วก็หายไป ขาดเรียนบ่อยครั้ง มาเรียนสายเป็นประจำ เมื่อครูผู้สอนมอบหมายให้รับผิดชอบก็ไม่ยอมทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ชอบแยกตัวอยู่คนเดียว แสดงอาการด้วยการนั่งเฉยไม่พูดกับเพื่อน ๆ ทำอะไรผิดพลาดบ่อยครั้ง และมีความวิตกกังวลสูง แสดงท่าทีร้อนนอกร้อนใจ ไม่สนใจการเรียนเมื่อเข้าห้องเรียนแล้วไม่ตั้งใจเรียนสร้างความรำคาญให้แก่เพื่อน ๆ ภายในห้องเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจหยุดเรียนก่อนจบหลักสูตรการศึกษานอกระบบแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ปัจจัยภายในของนักศึกษาเองได้แก่ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของนักศึกษาและฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ความรู้สึกรักของนักศึกษาที่มีต่อการศึกษา ความพร้อมของผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และค่าใช้จ่ายในการศึกษา ส่วนปัจจัยภายนอกได้แก่ การจัดการเรียนการสอน หลักสูตร สื่อการเรียน ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

Thesis Title	Dropping Out of Students from Non-formal Education Program		
Author	Mr.Sanit Karnjanapradit		
M.Ed.	Nonformal Education		
Examining Committee			
	Assoc. Prof. Dr.Chukiat	Leesuwan	Chairman
	Assoc. Prof. Dr.Phasina	Tangchuang	Member
	Assoc. Prof. Dr.Anurak	Punyanuwat	Member

Abstract

This thesis looked at the issue of nonformal education students dropping out before scheduled graduating. It sought to identify factors leading to their decision to quit prior to their completion of the required curriculum. Furthermore, it examined certain background factors contributing to such decision such as economic, social, cultural ones including those related to the learning activity organization and general context. The study target comprised 10 dropouts and relevant personnel in Dok Kham Tai District, Chiang Rai Province.

As a qualitative effort, the researcher relied on a number of data collecting methods, namely, informal interview, observation, focus group discussion and review of relevant official document. Collected data were subsequently analyzed and crosschecked in order to arrive at reliable and valid information. Then, it was synthesized with processed data and information gathered from learning activity organization, students' predecision behavior and actual dropping out interconnecting with those factors leading to their decision to drop out. Research findings were as follows:

Most students participating in the studied activities were Dok Kham Tai District natives. The rest came from elsewhere. They were between 16 –35 years of age. Their ways of life were not different from those of general Upper Northerners. Most were married and

few were single, engaged in agricultural occupations and general wage earners, lived a typically agricultural life with sufficient rice grains in household storages, fish in natural waters, vegetables in the garden and on the fence and natural forests as various food sources. Therefore, they were able to make ends meet on a daily basis.

However, some families spent more than they earned acquiring such life facilitating and entertaining devices as televisions, refrigerators and motorcycles. Thus, they were indebted with sales shops or hooked up with loan sharks finding it difficult to escape the debt trap. This type of situation inevitable deprived individuals and their family members of general and higher educational opportunities no matter how strong and serious their desires for them were.

Dropouts' predecision-to-quit behavior was manifested by discontinuous attendance, irregular participation in organized activities, frequent absence and late attendance, etc. They were either unable or unwilling to undertake and complete the work assigned by teachers; preferred to isolate themselves from peers; did not talk much when present among peers; often made mistakes; exhibited a high level of anxiety and nervousness; were not interested in classroom study and, when attending, often disturbed other classmates.

Two major types of factors leading to their decision to terminate their participation in the program were discerned. The first, internal, comprised students' own ways of life and their families' economic standing, their attitudes toward the study and their physical, mental and financial readiness. The second, external, were instructional organization and activities, curriculum, instructional media, teachers and other related personnel.